# GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 4.

W PONIEDZIAŁEK DNIA 18. STYCZNIA 1796.

*Z Warszawy d. 12. Stycznia.*

Dnia 9. tego miesiąca woyska Pruskie z Regimentów Larisch, Phul, d'Anhalt i Jung-Schwerin, tudziesz z regimentów konnych, Bruknera dragonów i huzarów Trenka złożone, pod przewodnictwem Jenerał-Leytnanta Klinkowström, weszły do tuteyszego miasta w dobrym porządku i przy odgłosie muzyki, o godzinie 11. z rana, a zaiawszy wszystkie warty rozlokowały się po kwaterach.— Przed wczorem w wieczor przybył tu Jenerał-Lieytnant Wendesson

*Z Londynu d. 25. Grudnia.*

Przed wczorem popłynął Xże Artezyi na fregacie Jazon z Portsmut do Leit, a ztamtąd się do Edinburga uda.

Wielki szambelan, oznaymił w dworskiey gazecie, iż niebędzie żadnego zgromadzenia u Dworu, aż na 8. Stycznia 1796. w dzień obchodzin urodzenia Królowey. Wczoray przybyła sztafeta od Królowey z Windsor, iż się Krol daleko lepiey ma. Początek iego choroby pochodził z tęgiego zaziębienia, ktore się w letarg i osłabienie zamieniło. J. K. M. był iuż wczoray zrana w S. James oczekiwany; ale nadworni doktorowie odradzili mu tę podróż, z boiaźni aby się znowu nieaziębił Od dnia iutrzeyszego z mnieyszą się wizyty doktorów.

Z Woolwich i Tower wysyłaią wiele woiennych sprzętów i ammunicyi do Gibraltaru; oprócz tego maią tam ieszcze trzy regimenta popłynąć.

Francuzki Dyrektoryat, ponowił niedawno rozkaz, aby wszyscy Brytańczykowie, którzy nie są osiedli we Francyi, wyszli zgranic Rzeczypospolitey.

W Parlamencie niezaszło nic ważnego. Na wniosek P. Pitta, odwleczone iego sessye aż do 2. Lutego.

Podług wiadomości z Hiszpanii, Francuzcy korsarze doznaią w Alikancie i innych Hiszpańskich portach wielkiey pomocy: przyprowadzaią tam wiele Angielskich okrętów. Wszelkie przełożenia w tey mierze, były dotad bezskuteczne.

W tych dniach umarł Jenerał Clinton, a Jenerał O'Hara został na iego mieyscu gubernatorem Gibraltaru.— Znany mowca Thelwell iak słychać ma się udac do Ameryki.

Chociaż wszelka kommunikacya handlowa z Francyą przecięta, pokazuie się iednak, iż tego roku zapłacono od wprowadzonego wina Francuzkiego 11,107. fun. szterlingów.

W tym roku urodziło się w Londynie 18,361. ludzi, a umarło 21,179.; pomiędzy ostatniemi znayduie się 4,466. dzieci. Pomiędzy 21,1982. ludzi, w czasie 5. lat doszło 65. osób od 90. do 100. lat i naystarszy, ktory umarł miał właśnie 100. lat. W przeszłym roku była liczba umarłych o 1,938. mnieyszą.

Prezydent Wasington, kazał oświadczyć, iż nasz konsul teraźnieyszy w Rho-

D

de-Island. Tomasz Moore nie iest więcey uznany za konsula w północney Ameryce, ponieważ napisał do gubernatora w Rode-Island w takich wyrazach list, które ubliżaią powadze ziednoczonych Stanów.

Na dniu 16., wszystkie woyska, które ieszcze pod kommendą Jenerała Doyle na wyspie Dieu się znaydowały, odpłynęły, i były iuż na powrot 17. około Quiberonu. Przed wczorem przybyła ztamtąd fregatta Malampus o 38. armatach, i częścią woyska do Portsmut.

Nawet i tuteyszy poseł Pruski Baron Jakobi, zaczym wyiechał z Francyi wdawał się za Xiążętami Montmorencem i Broglio, i innemi emigrantami, którzy się rozbili pod Kale. Los ich ieszcze niewiadomy.

Pieniądze, które kommissarz Watson, dla naszych woysk na lądzie, od 27. Kwietnia aż do 16. Października ztąd ciągnął, wynoszą 1. mill: 784,575. funt. szterl.

Brygada która na obsadzenie Kapu dobreynadziei przeznaczona, ma się z 3. regimentów piechoty i 1. letkiey iazdy składać. Jenerał Paoli osiadł iuż tu w Londynie.

*Z Bazylei d. 16. Grudnia.*

Przypadek, który się niedawno w tuteyszych okolicach zdarzył, i który mógł na całą Szwaycaryą ściągnąć nieprzyiemne skutki, uczynił tu niemałe wrażenie. Dwóch rzemieślniczków Francuzkich, zabawiwszy tu nieiaki czas, umyślili udać się przez Olten małe miasteczko w kantonie Solerskim do Zurich. Okazali w Hauensztein na granicy Bazylei i Soleru, swoie paszporta od P. Barthelemy, iako ambassadora Rzeczypospolitey Francuzkiey i Magistratu tuteyszego miasta, tudziesz od wydziału ocalenia publicznego konwencyi, który im pozwolił podrożować do Szwaycar. Wszystkie te papiery po przeczytaniu i przeyrzeniu, znalezione za dobre, i ci dway Francuzi ciągną daley swoię podróż. Wyszedłszy na równiny napodkali niedaleko Olten, człowieka mizernie ubranego, który niepozdrowiwszy ich nawet, domagał się, aby mu pokazali swoie paszporta. Oni mu oświadczyli swoie zadziwienie nad podobnem żądaniem, na publiczney drodze od człowieka nieznaiomego; ten im odpowiada w grubiańskich wyrazach, iż ich inaczey niepuści; pokazuią mu nareszcie swoie papiery, a on pozrucawszy im laską kapelusze, powiada się bydź wóytem Olteńskim. Otwiera potym ich paszporty, i mówi, iż żadnego szacunku niemaią, więc nakazuie im aby się natychmiast wrócili. Ci zaczęli mu przekładać, a on zawołał ośmiu chłopów z kiiami, iak wzieli nieboraków okładać, ieden się na mieyscu został, a drugi się ledwie do pobliskiey wioski zawlekł, z kąd posłał dopiero po swego ztłuczonego przyiaciela. Tak pokrzywdzeni owi młodzieńcy zawiezieni z tey wioski do Arau, pobliskiego i gościnnieyszego miasta, kantonu Bernenskiego, gdzie ich z wielką ludzkością przyięto. Tamteyszy Magistrat, rozkazał natychmiast spisać protokuł wszystkiego i posłał go P. Barthelemy. Ten do żywego przeięty gniewem za taką zniewagę Rzeczypospolitey Francuzkiey i barbarzyński postępek, domagał się, aby ci zabóycy, podług iego wyrazu natychmiast byli ukarani. Kanton Solerski wysłał zaraz dwóch deputowanych do Bazylei, aby zagodzić tę sprawę, ale P. Barthelemy, niechciał się z niemi widzieć; nakoniec znaleźli przecię tyle sposobności, iż otrzymali audyencyą, wyrzucał im mocno postępek ich wóyta, i domagał się wyrównywaiącey zabóystwu kary, a nadewszystko skassowanie woyta. To ostatnie żądanie wielkie uczyniło wrażenie w Solerze; ale P. Barthelemy ponowił na pismie swoie żadanie, i dał poznać kantonowi, iż woysko Francuzkie, nieznayduie się tylko o 3. mile od granice; ten rad, nierad musiał woyta i chłopów kazać w areszt wsadzić i rozpocząć ich procels.

*Z Hagi d. 20. Grudnia.*

Dnia wczorayszego złożyli deputowani prowincyalni, w Jeneralnych Stanach swoie kreski, względem konwencyi naro-

dowey, a iutro przystąpią do zupełney konkluzyi.

Na d. 26. t. m. cały nasz garnizon stanął w paradzie; wyszła do niego deputacya od reprezentantów Hollandyi, w assystencyi posła Francuzkiego. Reprezentant Nuhout miał mowę do niego, w którey mu oznaymił o zawartem armistycyum, pomiędzy Francuzami i Cesarzem, i że te szczęśliwe zdarzenie potrzeba uważać, iako poprzednikiem upragnionego pokoiu.

W Amsterdamie zaaresztowano pewnego Beaudos, który miał do uknowanego spisku należeć, zatrzymania do Rzeczypospolitey należących pieniędzy. Obywatel Gewers zosał jeneralnem kassyerem kraiowey lotteryi, a obywatel Fontegu został do interessów konfederacyynych na lądzie wezwanem.

Kupiec Pontoi i syn w Amsterdamie, nieiest w stanie wypłacenia reszty swoich długow, które do 4. millionów Zło: holl: maią wynosić.

*Z Madrytu d. 17. Listopada.*

Swieży postępek Emigrantów Francuzkich w Kadyx bardzo był naganiony u Dwóru. Dla obrony miasta znaydowało ich się 3,000. w Kadyx pod kommendą Hrabi St. Simon. Po zawartym pokoiu z Francyą byli do Indyi przeznaczeni; tym czasem zbraniaiąc się tam iść, zostali się ieszcze w Kadyx. Właśnie, kiedy kommendant Richery wysiadłszy z okrętu poszedł z kilkoma officyerami flotty Francuzkiey, bez wszelkiey broni do miasta, oni trzymali w morskiey bramie wartę. Nayprzód zaczęli go znieważać, a nakoniec przystąpili i do uczynków, tak dalece iż Richery musiał tego odleżeć. Francuzki officyer przybiegł do Xcia Pokoiu z użaleniem się od kommendanta całey flotty, prosząc o sprawiedliwość. Xżę przyrzekł uczynić iak naydokładnieyszą sprawiedliwość; i w samey rzeczy Dwór rozkazał natychmiast całe korpus ztamtąd do Porto-Maria wyprowadzić, gdzie iuz musiało stanąć. Francuzki officyer poiechał do Paryża.

Król rozkazał iż zasiedziałym przed tym po różnych miastach Francuzom, a za wybuchnieniem woyny z kraiu oddalonym, wszystkie dobre, ktore im po konfiskowano, będą nazad popowracane.

*Z Moguncyi dnia 29 Grudnia.*

Armistycyum ieszcze tu nie iest publikowane w armii Cesarskiey; ale to tylko dla tego, iż zawarta ugoda poszła do ratyfikacyi do Wiednia.

Gdyby niezwycięztwo, które Jenerał Scherer otrzymał we Włoszech, mowią tu, iż ciężko, żeby armistycyum było doszło do skutku. Zapewniaią także, iż negocyacye pokoiu pomiędzy Austryą i Francyą bliskie są ukończenia.

*Z Bazylei dnia 26 Grudnia.*

Przedwczorem w wieczor przybyła iuż Królewna Francuzka do Hünegen w assystencyi iednego pułkownika i Pani Souci. Ażeby uniknąć wszelkiego pozoru i nieprzyzwoitości, wywieziono ią potaiemnie z Paryża, i nawet podczas podroży zachowano ściste inkognito. Tu w Hünegen wysiadła umyślnie dla niey w przygotowanem domu; nikomu się z nią niewolno widzieć, i nawet przystęp do miasta wszystkim cudzoziemcom zabroniony. Jak tylko stanęła, wysłano natychmiast kuryera do Freyburga, aby więzniowie stanu zaraz ztamtąd ruszeli. Zamiana będzie dziś wieczor około godziny 6; ale iakim sposobem będzie wykonana, ieszcze niewiadomo; to tylko pewna iż miasteczko Szwaycarskie Richen o milę ztąd, które się ztyka zgranicą Austryacką, do tego przeznaczone. Zaraz po zamianie wyieżdza znią Xże Gavres, i dziś ieszcze będzie w Lauffenburgu, a iutro na Iustrak do Wiednia się uda. Ponieważ mu nocą przypada tędy przeieżdzać, niebędziemy więc mieli tego ukontentowania widzieć Królewney. P. Bacher odbierze więźniow stanu. Królewna się w dobrym zdrowiu znayduie. Dała się kilka razy słyszeć iż iey bolesno przychodzi opuszczać swoię oyczyznę. — Hrabia Carletti przybył tu dziś w samo południe.

D 2

*Z Rzymu dnia 16 Grudnia.*

Dla zapobieżenia niedostatkowi gotowych pieniędzy, było kilka partykularnych kongregacyi; zapewniaią iż w krótce będzie nałożony w państwach Papiezkich na wszystkie dobra duchowne i zakonne podatek po pięć od sta. Podług obrachunku ten podatek ma wynosić dwadzieścia millionow szkudow, które będą użyte na cofnienie za tyleż millonow cedułek.

Kardynał Antamori umarł w Orwieto, w wieku 83 lat.

Król Neapolitański pozwolił znaczną liczbę zboża wyprowadzić z Sycylii do kraiów Oyca Swiętego.

Podług wiadomości z Korsyki, nowy parlament Korsykański wezwał na swego prezydenta Biskupa d'Aleria. Teraz się zatrudnia roztrząsaniem ustaw swey nowey konstytucyi.

*Z Turynu dnia 16 Grudnia.*

Ogłoszona tu jeneralna amnestya dla wszystkich dezerterów, którzy się w pewnym czasie wrocą do służby J. K. M.

Strata, którąśmy ponieśli w dniach 23 i 24, iest daleko mnieysza, iakeśmy spoczatku rozumieli. Dwa bataliony Piemoncki i Legioński, ktòreśmy rozumieli, iż się dostały w ręce nieprzyiaciela, przybyły do Ceva, i codziennie przychodzi ieszcze wiele oddziałów z armatami, które były rozpruszone. Jenerał Argenteau i wiele innycn officyerow, którycheśmy mieli za zabranych, powrocili, iako i Xzę Carignan, Margrabia Montaffia i Hrabia, Latour d. 29 Grudnia do Ceva. Spomnieni Jenerałowie skoro tylko przybyli do swoich woysk zaraz ruszyli, ku Mondovi.

*Z Genui dnia 27 Grndnia.*

Francuzi cofneli się zupełnie z kraiu Piemonckiego; to korpus, które się było posuneło aż pod Ceva i blokowało przez dwa dni tę fortecę, za zbliżeniem się woysk z ziednoczono-Sardeńskich, pod Xciem Carignan i Jenerałami d'Argenteau i Latour, porzuciło swoie przedsięwzięcie. To wyżey spomnione korpus rozciągło się powyżey Ceva aż do naszych ostatnich granic.

Pomimo nayskutecznieyszych śrzodków, i ostrości, którey użył Jenerał Francuzki Scherer w ukaraniu naymnieyszey zdrożności, nasza ziemia iest wszelako teatrem wszelkiego gatunku rozpusty. Codziennie przychodzą do rządu naysmutnieysze zaskarżenia w tey mierze, a nay bardziey z Sawony i Finale, gdzie mieszkańcy wiele ucisku od Francuzow doznaia. Z mieszkańcami Laony takim samem sposobem sobie postępuią pod pozorem, iż bardziey sprzyiali Austryako-Sardeńczykom iak Republikanom. W Sawonie nałożyli wielką kontrybucyą.

Powiadaią, iż nowo przybyłe 13 batalionów do Nicy, udali się na Vintimillia do Ormea.

Flotta angielska pod kommendą Admirała Jarvis ma w krotce wyyść z Fiorenzo i udać się do Liwornu.

Przybyła flotta ze wschodu o 40 żaglach ze zbożem, która iuż aktualnie odprawia w Messynie kwarantynę, powiadaią iż iest do Francyi przeznaczona.

*Z Berlina dnia 7 Stycznia.*

Xże Jmć dziedziczny Oranii przybył tu z Brunswiku Baron Schrötter, minister stanu i woienny przeiechał do Küstrynu.

J. K. M. mianował na swoich Posłow i pełnomocnych ministrow:

Do dworu Hiszpańskiego, Hrabię Rohde, odwołany z Lizbony.

Do dworu Portugalskiego, Konsyliarza legacyi Barona Schladen.

Do dworu Szwedzkiego, Konsyliarza legacyi Tarrach.

Do dworu Dunskiego, Barona Senft de Pilsach.

*Z Franfortu dnia 31 Grudnia*

Woyska Hess darmsztatskie, które od dawnego czasu na żołdzie angielskiem, przy armii Angielskiey Hanowerskiey były, powrociły tędy przedwczorem każde do swoich kwater. — Pod czas proponowanego armistycyum od Jenerałow Francuzkich, były następuiące stanowiska armii Cessarskich: Od lewego brzegu Renu, wzdłuż Speyerbach przez Neüsztad aż do Kaiserlautern, a z tamtąd przez Ramsztein do Birkenfeld, Kirn, Sztromberg, aż do Dreyckenhaus.

DODATEK DO N^ru. 4

GAZETY KRAKOWSKIEY

W Poniedziałek Dnia 18. Stycznia 1796.

*Z Paryża dnia 25 Grudnia.*

Królewna Francuzka, prosiła przed swoim wyiazdem, aby pozwolono Pani Tourzel przeszłey iey guwernantce z nią poiechać; lecz iey to odmowione zostało, ponieważ Pani Tourzel dawała iey niektóre rady, które były rzadowi przeciwne; ale zresztą co tylko żądała wszystko iey pozwolono. Wszystkie przygotowania do podrozy były potaiemnie poczynione. Pani Souzi i Pan Hu, ktòrzy na żądanie królewney z nią poiechali, dopiero w sam dzień odiazdu o swoim przeznaczeniu uwiadomieni zostali. P. Souzi znaydowała się ieszcze 17 o dwie mile od Paryża na wsi. Oboygu oświadczył Minister wewnętrznych interessów Benezech, iż Córka Ludwika XVI wybrała ich sobie do swoiey podroży, i że maią zupełną wolność powrocenia do Francyi, albo się zostać w Austryi. W ostatnim przypadku wolno im rozrządzanie swoim maiątkiem, iak im się podoba; mogą nawet swoich krewnych potym do siebie ściagnąć. Minister wewnętrznych interessow Benezech i teraźnieyszy kommendant Paryzki Jenerał Chanes, mieli zlecenie urządzenia tey podroży. Obydwa udali się tedy o godzinie 11 w wieczor piechotą do Templu, wziąwszy z sobą królewnę zaprowadzili ią do domu pierwszego gdzie iuż sześciokonny powoz dla niey pogotowiu stał. Drugi powoz, dla iey ludzi stał na Bulewardzie przy Templu pogotowiu. Obywatel Cadet przygotował iuż za wczasu wszystko w Templu. Poiechał także z nią obywatel Caron, ktòrey iey w Templu usługiwał. — W krotce oczekuią tuza mienionych deputowanych za nią z Austryi.

Jenerał Laudremont, kommendant w Kale, został złożonym, ponieważ się uymował za będącemi tam w areszcie emigrantami, a w liście do Ministra sprawiedliwości oświadczył się przeciwko republikanismowi, z przychylnością ku rządowi Angielskiemu.

Jenerał dywizyyny Rey, ktòry armią na brzegach Brestu kommenderuie, pisał następuiacy list pod d. 14 t. m. do Dyrektòratu: "Jak skoro odebrałem obywatele, o nowym poruszeniu Szuanow wiadomość, zgromadziłem potrzebne woyska, aby ich układy wniwecz obrocić. Porostawiałem ie nad Wilaną rzeką, i innych zagrożonych mieyscach, Parreau, Penners & i okryłem l'Orient i Porte - Liberté. Na dniu 10 kolomna Jenerała Lemoine pobiła Szuanów, 200 ludzi zostawili na placu. Jednem słowem, republikańskie kolomny pod Jenerałami Lemoine, Avril i Jenerał adjutantem Evrand, biią wszędzie Szuanów i Anglicy gdyby się ieszcze do wyładowania pokusili, doznaliby tego samego losu, co i w Quiberonie."

Na powtorne zażalenie się obywatela Richery, iż niektórzy ludzie, należący do flotty Francuzkiey, zostali od tamteyszych emigrantów zkrzywdzonemi, dał mu pierwszy Minister Hiszpański Xżę Alcudia następuiacą odpowiedź.

W odpowiedzi na W MPana pierwszy list pod d. 21 Października, o zaszłym zdarzeniu po przybyciu iego do Kadyx, mia-

łem honor W.M Pana zapewnić, iż iuż wszelkie dyspozycye są poczynione, aby uprzątnąć to wszystko, co by dobre porozumienie pomiędzy poddanemi J. Kato: M. i Francuzkiemi obywatelami mogło naruszyć. Oznaymiłem W.M. Panu przytym, iż iuż wydany rozkaz, aby się emigranci oddalli z Kadyx, i żeby starano się wyszukać autorow tego gwałtu, na który się W.M. Pan sprawiedliwie uskarżaż; teraz ieszcze raz powtarzam iże nie uydą kary. Z reszta zapewniam W.M. Pana w odpowiedzi na Jego ostatni list d. 20 Października, iż prawda w zdarzoney tey okoliczności, przez żadna intrygę nie będzie skalana. Król Jmć bynaymniey niewatpi o rzetelnym postępowaniu Francuzow, i iest nadto przekonanym, iż officyerowie, i żołnierze Rzeczypospolitey, będą się zawsze w Hiszpańskich portach, uczciwie sprawować, i zapewnia zaraz, iż po wszystkich kraiach pod panowaniem J.K.M. zawsze znaywiększą przyiaźnią przyymowani będą. Mam honor powtorzyć W.M. Panu uczucia szczerego szacunku & Lorezo dnia 13 Listopada 1795 Xżę Pokoiu Alcudia.

Officyer, który dał opiekę emigrantom w Kadyx został zaraz złożonym. Przedaż Angielskich pryzow, które do Kadyx przyprowadzono idzie ,wciąż. Swieżo wyszła z Tulonu dywizya, na prowadziła ich ieszcze więcey.

Przez Nicę przeprowadzono d. 6. więcey iak 8,000 woiennych brańcow.

Don Alph. d'Ageire był w tych dniach, iako sprawuiący tu interesa Hiszpańskie dyrektóryatowi prezentowanym.

Na sesyi Rady starszych d. 21. dał się Lacomb St. Michel kiedy o dezercyi mowił, słyszeć, iż pokoy może iuż bliżey iest iak rozumiemy.

W Cambrai złożono municypalność i kommendanta, a syn iego i z niektóremi ieszcze osobami został aresztowanem, poniewaź dopomagali royalistom mordować i rabować republikanów.

Słychać iż iuż i członki Dyrektoryatu złożyli swoię częsc do przymuszoney pożyczki.

W Bordeaux wyszedł iuż był luidor do 7,200. liw. ale nagle aż na 4,000. spadł.

Jenerał Perignon iedzie niebawnie na posła do Hiszpanii.

Dyrektoryat miał żadać na przyszłą kampanią, ieżeli tym czasem pokóy niedoydzie 1,500. millionów w gotowych pieniadzach.

Dzisiay kosztuie luidor 5,000. liwr.

---

Na dniu 21. Dyrektoryat posłał do Rady pięciuset poselstwo, w którym nalegał o iak nayprędsze obmyslenie funduszów na zaspokoienie teraźnieyszych potrzeb kraiu. Na wniosek Defermonta zamieniła się Rada w jeneralny wydział, aby się względem poselstwa Dyrektoryatu naradzić. Przysłuchuiacy się musieli natychmiast ustapić; ten wydział trwał ieszcze i na drugi dzień. Na sesyi 23 dekretowała Rada: iak tylko dwie trzecie części przymuszoney pożyczki do skarbu wnidą, tedy blachy, matryces, &., które służyły do wybiania asygnatów maią bydź zaraz zniszczone Massa wbiegu będacych Assygnatów niemoże przechodzić 40,000. millionów. 2. Wszystkie ruchomości, i do handlu służace rzeczy, które do narodu należą, są do dyspozycyi Dyrektoryatu, który ich może przedać, zamienić, tak iak mu się tylko naylepiey będzie zdawało dla użytku kraiu. Te tylko rzeczy wyiawszy, które są do służby lądowey i morskiey potrzebne. 3. Wszystkie dawniey królewskie dobra i lasy, tudziesz dobra Xżat krwi i emigrantów, wyiawszy Fontenebleau i Wersail, maią bydź sprzedane, i do dyspozycyi Dyrektoryatu się oddaią. 4. Oddaią się ieszcze do dyspozycyi Dyrektoryatowi i te części narodowych lasów, które są od wielkich lasów oddzielone, i ktore niemaią 300. morgów. Dyrektoryat ma moc przystapić zaraz do układów, które mu względem tych artykułów od kompanii handlowych będą proponowane. 5. Reszta narodowych dóbr, wyiąwszy 1,000. millionów, które są dla obronców oyczyzny przeznaczone, maią służyć za hipotekę assygnatów. Także i zamek w Bordeaux zwany

Trompette ma bydź sprzedany. — Rada starszych, która się równie z powodu tego poselstwa w jeneralny wydział zamieniła, potwierdziła wszystkie te rezolucye. — Boudin podał potym Radzie piaciuset następuiącą listę dawnych królewskich dòbr, które teraz będą sprzedane: Meudon, St. Cloud, Vincennes, Boulogne, St. Germain, Choisy, le Vezin, Marly, Rambouillet, Chantylly i Brandy. Na pytanie, czyli wszystkie lasy przy tych dobrach będące, będą razem sprzedane? powstał żwawy spór, aż nakoniec rezolwowano iż tę rzecz w sekretnym potym wydziale roztrząsną.

Na wczorayszey sessyi dekretowała Rada pięciuset, iakeśmy iuż w ostatniey gazecie namienili, iż wszystkie assygnaty, które z przymuszoney pożyczki powrócą, będą spalone, i że ci obywatele, którzy w Paryżu nieodniesą przypadaiącey na nich części przed 5. Stycznia, a w departamentach przed 20. po upłynionym tym czasie, będą musieli zapłacić ich w gotowych pieniądzach, lub w złotych albo srebrnych rzeczach, albo w zbożu, ponieważ już assygnaty niebędą w stosunku 100. liw. do 1. brane. Obywatele mogą takowe składki popłacić, chociaż ieszcze nie są otaxowanemi. Exkuza iakoby ieszcze nie były taxy poczynione, niebędzie służyć za wymówkę tym, którzyby dopiero po upłynionym terminie płacić chcieli. Ci, którzy więcey zapłacą, iak będą otaxowanemi, odbiera resztę nazad. I tę rezolucyą Rada starszych potwierdziła. Treilhard iest obrany prezydentem Rady pięciuset, a Vernier Rady starszych. Członki nowey kommissyi na wniosek Sieyesa są: Ramel, d'Auchy, Defermont, Monnot, Gilberd de Molieres i Crassoux.

*Z Paryża d. 29. Grudnia.*

Mamy tu wiadomość, iż pomiędzy naszemi armiami Reńska i Mozelska, i Austryackiemi pod Feldmarszałkiem Clairfait i Wurmzerem, dochodzi armistycyum. Ratyfikacya iego nieznaydzie zapewne żadney trudności ze strony naszego rządu, ponieważ sam upoważnił do tego Jenerałów. Ta wiadomość niezmierne ukontentowanie w całym Paryżu sprawiła, ponieważ się spodziewaią, iż przez to pokòy się przyspieszy.

Bieg do Hamburga, który na nowo do 45.000. powstał, znowu się naprawił; dziś iest 36.000. 35.000.

Jenerał Scherer po otrzymanych zwycięztwach we Włoszech, wydał następuiąca odezwę do naszey tamteyszey armii:

" Żołnierze! zwyciężyliście swoich nieprzyiacioł, okazaliście prawdziwe męztwo, i zasłużyliście się dobrze oyczyznie. Ci, którzy się pomiędzy wami z szczególnieysza walecznością dystyngwowali, odbiera powinna sobie nadgrodę, i ia oznaymię Rzeczypospolitey Francuzkiey ich piękne czyny.

Ale żołnierze! w ten czas, kiedyśmy za wolność zwyciężali, splamili się niektórzy pomiędzy wami złodzieystwem, paleniem, rabunkiem i grubiaństwem na przeciw kobiet i dziewczat. Naywięceyście podobnych występkow na gruncie Genueńskim popełnili; w kraiu, którego mieszkańcy nic wam złego nieuczynili, i nie mieszali się do koalicyi i waszych nieprzyiacioł. Żołnierze! Wasz oyciec, wasz wodz upomina was po ostatni raz, abyście się nieważyli dopuścić więcey takowych czynow, na które się natura wzdryga, i które naszą armią Włoska upadlaią. Znacie ustawy, które karę śmierci. za podobne wykroczynia naznaczaia. Niemożecie się niczym wymowić; bo chociażbyście byli i wzdobytym kraiu, to tylko dla tego wzięliście oręż wrękę, abyście wykorzynili tych wszystkich, którzy się przeciwko waszey oyczyznie uzbroili, ale nie żebyscie spokoynego mieszkańca do rozpaczy przywodzili, i słaba płeć, która tylko cnotę i łzy przeciwko wam wystawić może, znieważali. Oświadczam wam, żołnierze! niniey- szą odezwą iż odtąd umyśliłem, naypierwszego zpomiędzy was który się podobnych występków dopuści, podług wszelkiey surowości ustaw, natychmiast ukarać kazać. Wiem ia, iż pomiędzy offi cyerami, a nawet i pomiędzy sztabsofficyerami znayduia się tak podło myślący ludzie, którzy podobne zbrodnie wspieraią;

ale będą ieszcze surowiey ukaranemi iak żołnierze, których się tak haniebnym sposobem spółwinnemi czynią. Kommendanci kompaniy, batalionów, Szefowie poiedynczych korpusów i Jenerałowie dywizyyni, odpowiedzą za wszystkie przestępstwa żołnierzy, ieżeli nieokażą dowodów, iż się starali zapobiegać im. Przykazuie na ten koniec, aby wszyscy Szefowie brygad, każdy w swoim kantonie, rozkazali indagacye wyprowadzić i wszystkie zażalenia mieszkańców wysłuchali, i te iak naydokładniey do główney kwatery odsyłali; a ieżeli się naymnieyszey opieszałości w tym punkcie dopuszcza, deklaruię ich iako spółwinnych, i podpadaiacych karze. Co dwa dni maia Brygadjenerałowie, Jenerałowi dywizyynemu dać rapport o sprawowaniu się swey pół brygady, a Jenerałowie dywizyyni, maią niebawnie do główney kwatery donieść. Naymnieysza zaś opieszałość będzie surowo i przykładnie ukaraną.

Popisano *Scherer*.

## *Z Włoch dnia 26 Grudnia.*

*W*ielki Xżę Jmć Toskański znalaźłszy się w tym razie, iż niemoże się więcey wyręczyć w swoich interesach ministeryalnych Hrabią Carlettem w Paryżu, z przyczyn, które się tylko do iego osoby ściągaią, i gdy będąc w sposób iak naybardziey przyiacielki od wykonawczego Dyrektoryatu obligowanym, aby tam innego Ministra posłał, któryby był w stanie utrzymać dobrą przyiaźń i zgodę, która pomiędzy obiema Rzadami szczęśliwie panuie, i co raz mocniey ią ugruntować; zaczym Raczył do tego wezwać sekretarza Rady Stanu i Skarbu Don Nerego Xcia Corsini, w tym samem charakterze, iaki posiadał spomniony Hrabia Carletti, człowieka pełnego gorliwości do usług swego Monarchy.

Do portu do Liworna, przybyło z Egiptu wiele okrętow ze zbożem; urodzay był tam tego roku bardzo obfity, i dla tego też pozwolony wywoz.

---

# DONIESIENIA.